

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 29/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain eräiden tietoverkkorikoksia koskevien säännösten muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä marraskuuta 2014 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi rikoslain eräiden tietoverkkorikoksia koskevien säännösten muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 232/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Mikko Monto, oikeusministeriö
- poliisitarkastaja Antti Simanainen, sisäministeriö

- viestintäneuvos Timo Kievari, liikenne- ja viestintäministeriö
- käräjätuomari Maritta Pakarinen, Helsingin käräjäoikeus
- kihlakunnansyyttäjä Kukka-Maaria Kankaa-la, Helsingin syyttäjänvirasto edustaen valtakunnansyyttäjänvirastoa
- ylitarkastaja Heikki Partanen, tietosuojavaltuutetun toimisto
- lakimies Eija Alavesa, Viestintävirasto
- asianajaja Antti Riihelä, Suomen Asianajajaliitto
- puheenjohtaja Antti Pirinen, Tietoturva ry
- apulaisprofessori Sakari Melander.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi rikoslakia, pakkokeinolakia, poliisilakia ja sotilas-oikeudenkäyntilakia. Ehdotetuilla laeilla pantaisiin täytäntöön tietojärjestelmiin kohdistuvia hyökkäyksiä koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi.

Esityksen mukaan tietoverkkorikosvälineen käyttöön hankkiminen olisi rangaistavaa vaaran aiheuttamisena tietojenkäsittelylle. Lakiin lisätäisiin uusi datavahingontekoa koskeva kriminalisointi sekä datavahingonteon törkeä ja lievä tekemuoto. Datavahingonteon enimmäisrangaistus olisi kaksi vuotta vankeutta. Törkeän

datavahingonteon enimmäisrangaistus olisi viisi vuotta vankeutta. Kvalifiointiperusteet liittyvät niin sanottujen bottiverkkojen käyttöön, rikollisjärjestöön, huomattavaan vahinkoon sekä elintärkeään infrastruktuuriin. Syyteoikeutta, toimenpiteistä luopumista ja oikeushenkilön rangaistusvastuuta muutettaisiin vastaamaan edellä mainittua muutosta.

Viestintäsalaisuuden loukkaus kattaisi esityksen mukaan myös tietojärjestelmän sisäisen luottamuksellisen datan siirron. Viestintäsalaisuuden loukkauksen enimmäisrangaistus korotettaisiin kahteen vuoteen vankeutta. Tietojär-

jestelmän häirinnästä ehdotetaan poistettavaksi toissijaisuuslauseke. Törkeää tietoliikenteen häirintää ja törkeää tietojärjestelmän häirintää koskevaan sääntelyyn lisättäisiin törkeää datavahingontekoa vastaavat kvalifiointiperusteet. Mainittujen törkeiden tekemuotojen enimmäisrangaistus olisi viisi vuotta vankeutta. Tietomurto kattaisi esityksen mukaan myös pääsyn tietojärjestelmässä olevaan dataan ja tiedon hankkimisen siitä. Tietomurron enimmäisrangaistus korotettaisiin kahteen vuoteen vankeutta. Tämän johdosta myös törkeän tietomurron enimmäisrangaistus korotettaisiin kahdesta vuodesta kolmeen vuotta vankeutta. Lakiin lisättäisiin myös uusi säännös, joka sisältäisi direktiivin

velvoitteiden mukaiset tietojärjestelmän ja datan määritelmät.

Pakkokeinolakia ja poliisilakia muutettaisiin vastaamaan edellä mainittuja rikoslain muutoksia.

Lisäksi rikoslakiin lisättäisiin uusi identiteettivarkautta koskeva säännös. Identiteettivarkaus olisi asianomistajarikos. Identiteettivarkaus lisättäisiin myös sotilasoikeudenkäyntilaissa tarkoitettujen sotilasoikeudenkäyntiasiana käsiteltävien rikosten listaan.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 4 päivänä syyskuuta 2015, jolloin direktiivi on pantava jäsenvaltioissa täytäntöön.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan rikoslakia muutettavaksi niin sanotun tietoverkkorikosdirektiivin (2013/40/EU) täytäntöönpanemiseksi. Direktiivi korvaa tietoverkkorikoksia koskevan aiemman puitepäätöksen (2005/222/YOS), joka on Suomessa pantu täytäntöön vuonna 2007 samassa yhteydessä Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen kanssa. Direktiivin tavoitteena on entisestään lähentää jäsenvaltioiden rikosoikeudellisia säännöksiä ja parantaa jäsenvaltioiden viranomaisien välistä yhteistyötä verkkorikollisuuden tehokkaaksi torjumiseksi.

Suomen rikoslainsäädäntö vastaa jo nykyisin varsin kattavasti direktiivin vaatimuksia. Eräitä uusia kvalifiointiperusteita on kuitenkin tarpeen lisätä joidenkin tietoverkkorikosten törkeisiin tekemuotoihin. Myös eräitä enimmäisrangaistusten tasoja tulee korottaa. Lisäksi ehdotetaan uusia rangaistussäännöksiä datavahingonteosta ja identiteettivarkaudesta.

Lakivaliokunta pitää tärkeänä, että tietoverkkorikoksia koskeva lainsäädäntö on kattavaa ja ajantasaista, koska tietoverkkorikosten toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Verkossa tapah-

tuva rikollisuus on viime aikoina ollut myös voimakkaassa kasvussa. Valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Enimmäisrangaistusten korottaminen

Esityksessä ehdotetaan viestintäsalaisuuden loukkauksen (rikoslain 38 luvun 3 §) ja tietomurron (rikoslain 38 luvun 8 §) enimmäisrangaistuksen korottamista nykyisestä vuodesta kahteen vuoteen vankeutta. Myös uuden datavahingonteon (rikoslain 35 luvun 3 a §) enimmäisrangaistukseksi ehdotetaan kahta vuotta vankeutta. Viestintäsalaisuuden loukkauksen ja tietomurron osalta kyse on nykyisen enimmäisrangaistuksen kaksinkertaistamisesta, joten kyse on rangaistustason varsin merkittävästä ankaroitamisesta. Sen seurauksena myös nykyistä laajemmat pakkokeinot tulevat mahdollisiksi. Lakivaliokunta toteaa, että kyseisten rangaistussäännösten rangaistustasojen korottaminen perustuu yksinomaan direktiivin vaatimusten toteuttamiseen. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että pakkokeinojen käytössä kiinnitetään erityistä huomiota suhteellisuusperiaatteen toteutumiseen.

Esityksessä ehdotetaan samalla direktiivin vaatimusten vuoksi törkeän tietoliikenteen

häirinnän (rikoslain 38 luvun 6 §) ja törkeän tietojärjestelmän häirinnän (rikoslain 38 luvun 7 b §) enimmäisrangaistuksen korottamista nykyisestä neljästä vuodesta viiteen vuoteen vankeutta. Lisäksi uuden törkeän datavahingonteon (rikoslain 35 luvun 3 b §) enimmäisrangaistukseksi ehdotetaan viittä vuotta vankeutta.

Viiden vuoden enimmäisrangaistus poikkeaa vakiintuneesta rikoslain sääntelytavasta. Se ei siten ole ongelmaton Suomen rikoslaissa noudatetun suhteellisuusperiaatteen eikä rikoslain sisäisen johdonmukaisuuden kannalta. Lakivaliokunta kiinnitti asiaan huomiota jo direktiiviehdotuksesta neuvoteltaessa (LaVL 18/2010 vp ja LaVL 4/2011 vp). Vastaavia kannanottoja valiokunta on viime vuosina tehnyt myös muissa EU:n rikosoikeudellista sääntelyä koskevissa säädösehdotuksissa (esim. LaVL 10/2010 vp, LaVL 13/2009 vp). Viiden vuoden enimmäisrangaistuksia on sisällytynyt unionin tason sääntelyyn jo aikaisemmin, mutta kansallisessa täytäntöönpanossa on päädytty käyttämään vakiintunutta kuuden vuoden enimmäisrangaistusta. Kyse on tosin tähän mennessä ollut rikoksista, joita voidaan pitää nyt tarkoitettuja tietoverkkorikoksia vakavampina (ihmiskauppa ja törkeä sukupuolisiveellisyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan levittäminen). Kuuden vuoden enimmäisrangaistusta ei siten tässä yhteydessä ole perusteltua käyttää. Kun myöskään neljän vuoden enimmäisrangaistus ei täytä direktiivin vaatimuksia, tulee ehdotettu viiden vuoden enimmäisrangaistus tässä yhteydessä hyväksyä. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että tällaisiin kansallisen rikosoikeuden kannalta kielteisiin vaikutuksiin kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota unionin säädösehdotuksia neuvoteltaessa.

Koska tietomurron enimmäisrangaistus ehdotetaan direktiivin mukaisesti nostettavaksi kahden vuoteen vankeutta, ehdotetaan johdonmukaisuussyistä samalla, että törkeän tietomurron enimmäisrangaistus korotetaan nykyisestä kahdesta vuodesta kolmeen vuotta vankeutta. Tämä merkitsee samalla sitä, ettei kyseistä rikosta voida enää jatkossa käsitellä yhden tuomarin kokoonpanossa. Lakivaliokunta ei pidä tällaista seurannaisvaikutusta asian käsittelyn eikä tuo-

mioistuinten voimavarojen kannalta myönteisenä ottaen huomioon, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan kyseiset tapaukset ovat tähän mennessä olleet verraten yksinkertaisia ja rinnastuneet esimerkiksi törkeään kavallukseen ja törkeään petokseen. Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa, että törkeä tietomurto lisätään vastaavasti kuin esimerkiksi törkeä kavallus, törkeä petos ja törkeä maksuvälinepetos sellaiseksi oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 6 §:n 1 momentissa olevassa listassa nimenomaisesti mainituksi rikokseksi, jonka käsittely on mahdollista yhden tuomarin kokoonpanossa. Muutoksen toteuttamiseksi valiokunta ehdottaa jäljempänä uuden lakiehdotuksen hyväksymistä. Jos törkeä tietomurto osoittautuu kuitenkin vaikeaksi asiaksi, se voidaan nykyisten säännösten perusteella siirtää vahvennetun kokoonpanon käsiteltäväksi (oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 7 §).

Identiteettivarkaus

Rikoslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi identiteettivarkautta koskeva rangaistussäännös (rikoslain 38 luvun 9 b §). Seuraamukseksi ehdotetaan sakkorangaistusta.

Esityksen taustalla oleva direktiivi antaa tältä osin jäsenvaltioille varsin laajan kansallisen harkintavallan, ja hallituksen esityksessä on seikka-peräisesti käsitelty eri vaihtoehtoja direktiivin vaatimusten täyttämiseksi (s. 25 ja 26). Lakivaliokunta kannattaa identiteettivarkauden itsenäistä kriminalisointia hallituksen ehdottamalla tavalla. Vaikka toisen identiteetin käyttäminen on jo nykyisin varsin laajasti kriminalisoitu ja kyseeseen voivat tulla muun muassa petos, väärennys, henkilörekisteri- ja rekisterimerkintärikos samoin kuin kunnianloukkaus ja yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen, käytännössä on saadun selvityksen mukaan syntynyt tilanteita, joissa vakavamman rikoksen tunnusmerkistö on jäänyt täyttymättä, mutta tekijä olisi voitu tuomita identiteettivarkaudesta. Nyt ehdotetulle nykylainsäädäntöä täydentävälle kriminalisoinnille voidaan siten katsoa olevan kansallisestikin tarvetta. Erityisen myönteistä on, että uusi säännös selkeyttää ja parantaa sen uhrin

asemaa, jonka henkilötietojen väärinkäyttämistä on kyse.

Jos identiteettivarkaus tapahtuu jonkun muun vakavamman rikoksen yhteydessä, käytettävissä ovat kyseisen rikoksen tutkinnassa mahdolliset pakkokeinot. Sen sijaan, jos kyse on yksinomaan identiteettivarkauden tutkinnasta, sen selvittämisessä ei voida käyttää esimerkiksi pakkokeinolaista (806/2011) 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettua televalvontaa, koska kyse ei ole vakavasta rikoksesta. Yleinen edellytys televalvonnan käyttämiselle on, että rikoksesta säädetty ankaran rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta. Telesoitetta tai telepäätelaitetta käyttäen tehdyn rikoksen osalta yleinen televalvonnan edellytys vuorostaan on vähintään kahden vuoden enimmäisrangaistus. Selvyyden vuoksi lakivaliokunta toteaaakin, että perustuslakivaliokunnan käytännön valossa sakonuhkaisen identiteettivarkauden lisääminen televalvonnan perusterikokseksi ei ole mahdollista (ks. PeVL 66/2010 vp). Koska kyse on vähäisestä rikoksesta, joka toteutuu suhteellisen vähäisissä tilanteissa, myöskään rangaistusasteikon korottaminen ei olisi oikeasuhtaista eikä perusteltua.

Saadun selvityksen mukaan itsenäisesti esiintyvän identiteettivarkauden tutkinnassa on kuitenkin käytettävissä muita tutkintakeinoja ja -valtuuksia. Näitä ovat esimerkiksi sanavapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä säädetyn lain (460/2003) 17 §:n mukaiset mahdollisuudet verkkoviestin tunnistamistietojen selvittämiseen. Jos teko on tehty telesoitetta tai telepäätelaitetta käyttäen, käytettävissä on myös pakkokeinolaista 10 luvun 7 §:ssä tarkoitettu telesoitteen tai telepäätelaitteen haltijan suostumuksella tapahtuva televalvonta. Tosin jos televalvonta on tehty useamman päätelaitteen kautta, suostumus tulee pyytää useammalta taholta. Lisäksi käytettävissä ovat poliisilain (872/2011) 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettut poliisin toimivaltuudet saada teleyritykseltä tehtäviensä suorittamiseksi julkisessa luettelossa mainitsemattoman telesoitteen yhteystiedot taikka telesoitteen tai telepäätelaitteen yksilöivät tiedot.

Lakivaliokunta pitää asianomistajan oikeuksien asianmukaisen turvaamisen kannalta

tärkeänä, että viranomaisilla on riittävät tutkintakeinot ja -valtuudet selvittää identiteettivarkauksia. Riittävät tutkintakeinot ja -valtuudet ovat olennaisia myös kansainvälisen yhteistyön kannalta, sillä tietoverkkorikokset ovat usein rajat ylittävää rikollisuutta. Vaikka itsenäisesti esiintyvän identiteettivarkauden tutkinnassa on edellä kuvatuin tavoin käytettävissä useita eri tutkintakeinoja ja -valtuuksia, valiokunta kantaa huolta niiden riittävydestä. Tämän vuoksi valiokunta katsoo, että asiantilaa tulee jatkossa seurata, ja jos aihetta ilmenee, asiassa on pikaisesti ryhdyttävä toimenpiteisiin kyseisten rikosten torjunnan ja selvittämisen tehostamiseksi. Valiokunta ehdottaa lausuman hyväksymistä asiasta (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki rikoslain muuttamisesta

34 luku. Yleisvaarallisista rikoksista.

9 a §. Vaaran aiheuttaminen tietojenkäsittelylle. Pykälän 1 momentin 1 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi uusi tekotapa, joka koskee "käyttöön hankkimista". Lisäyksen myötä vaaran aiheuttamisesta tietojenkäsittelylle voidaan tuomita se, joka aiheuttaakseen haittaa tai vahinkoa tieto- tai viestintäjärjestelmän toiminnalle tai turvallisuudelle, "hankkii käyttöön" säännöksessä tarkoitettua laitteen tai tietokoneohjelman taikka salasanan tai pääsykoodin.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenee, että "tunnusmerkistö käyttöön hankkimisen osalta täytyisi vasta silloin, kun väline on saatu haltuun". Selvyyden vuoksi lakivaliokunta kuitenkin toteaa, että tunnusmerkistö voi täytyä jo sillä, että väline tai ohjelma on selvästi henkilön käytettävissä ja määräysvallassa, vaikka se fyysisesti sijaitsikin aivan muualla (kuten HE 153/2006 vp, s. 62).

Lainkohdan rangaistusmaksimi on jo nykyisin direktiivin edellyttämä kaksi vuotta vankeutta, joten sitä ei ole tarpeen korottaa. Tietoverkkorikosvälineen hallussapito (rikoslain 34 luvun 9 b §), jonka enimmäisrangaistus on kuusi kuu-

kautta vankeutta, säilyy ennallaan. Muutoksen myötä tietoverkkorikosvälineen käyttöön hankkiminen on ankarammin rangaistu kuin kyseisen välineen hallussapito. Tämä perustuu siihen, että käyttöön hankkimisen katsotaan olevan moitittavampaa kuin pelkkä hallussapito, koska haittaamis- ja vahingoittamistarkoitusta varten hankkiminen edellyttää aktiivisia toimia välineen halluun saamiseksi, kuten aktiivista tiedon etsimistä ja hankkimista ja esimerkiksi välineen tilaamista internetistä.

35 luku. Vahingonteosta

7 §. *Toimenpiteistä luopuminen.* Pykälä on muutettu lailla 673/2014, joka on tullut voimaan 1.1.2015. Esityksessä ehdotettu 7 § tulee siten sovittaa yhteen voimassa olevan lain kanssa. Myös *johtolausetta* tulee tarkistaa.

38 luku. Tieto- ja viestintärikoksista

9 b §. *Identiteettivarkaus.* Ehdotettu säännös edellyttää muun muassa toisen henkilötietojen, tunnistamistietojen tai muun vastaavan yksilöivän tiedon oikeudetonta käyttöä kolmannen osapuolen erehdyttämiseksi. Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan (s. 36) ilmaisulla "henkilötieto, tunnistamistieto tai muu yksilöivä tieto" on tarkoitus kattaa kaikki tiedot, joiden perusteella kolmas osapuoli voi erehtyä luulemaan tiedon käyttäjä siksi, jota tieto koskee. Lisäksi todetaan, että "tunnistamistiedolla" tarkoitetaan esimerkiksi pakkokeinolain 10 luvun 6 §:n mukaan tilaajaan tai käyttäjään yhdistettävissä olevaa tietoa, jota viestintäverkossa käsitellään viestin siirtämiseksi, jakelemiseksi tai tarjolla pitämiseksi. Täydennyksenä perusteluissa esitettyyn lakivaliokunta toteaa, että pykälässä tarkoitetuilla tiedoilla voidaan tarkoittaa myös tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 1 luvun 3 §:n 40 kohdassa tarkoitettuja välitystietoja.

2. Laki pakkokeinolain 10 luvun 3 ja 6 §:n muuttamisesta

10 luku. *Salaiset pakkokeinot*

6 §. *Televalvonta ja sen edellytykset.* Pykälän 2 momentti on muutettu lailla 1069/2014, joka on tullut voimaan 1.1.2015. Esityksessä ehdotettu 6 §:n 2 momentti tulee siten sovittaa yhteen voimassa olevan lain kanssa. Myös *johtolausetta* tulee tarkistaa.

3. Laki poliisilain 5 luvun 8 §:n muuttamisesta

5 luku. *Salaiset tiedonhankintakeinot.*

8 §. *Televalvonta ja sen edellytykset.* Pykälän 2 momentti on muutettu lailla 1070/2014, joka on tullut voimaan 1.1.2015. Esityksessä ehdotetun 8 §:n 2 momentin yhteensovittamiseksi voimassa olevan lain kanssa momenttia tulee tarkistaa. Myös *johtolausetta* on tarpeen tarkistaa.

5. Laki oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 6 §:n muuttamisesta (Uusi lakiehdotus)

2 luku. *Päätösvaltaisuudesta*

6 §. Edellä yleisperusteluissa esittämänsä viitaten lakivaliokunta ehdottaa, että rikoslain 38 luvun 8 a §:ssä säädetty törkeä tietomurto lisätään nyt käsillä olevan pykälän 1 momentissa olevaan listaan niistä rikoksista, jotka voidaan käsitellä yhden tuomarin kokoonpanossa. Lisäyksen vuoksi kohtien numerointi muuttuu.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

että 4. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1.—3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uusi 5. lakiehdotus
(Valiokunnan uusi lakiehdotus) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valio-
kunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rikoslain (39/1889) 35 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti laissa 769/1990 ja 3 momentti laissa 540/2007,

muutetaan 34 luvun 9 a §, 35 luvun 2, 6—8 §, 38 luvun 3 §, 6 §:n 1 momentin loppukappale, 7 a, 7 b, 8, 8 a ja 11 §,

sellaisina kuin ne ovat, 34 luvun 9 a §, 35 luvun 8 § sekä 38 luvun 7 a, 7 b ja 8 a § laissa 540/2007, 35 luvun 2 § laeissa 769/1990, 17/2003 ja 540/2007, 35 luvun 6 § laissa 441/2011, 35 luvun 7 § laissa 673/2014, 38 luvun 3 § laissa 531/2000, 38 luvun 6 §:n 1 momentin loppukappale ja 8 § laissa 578/1995 ja 38 luvun 11 § laissa 1118/2001, sekä

lisätään 34 lukuun uusi 14 §, 35 lukuun uusi 3 a—3 c ja 9 §, 38 luvun 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 578/1995, uusi 3—6 kohta, 38 lukuun uusi 9 b §, 38 luvun 10 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 441/2011, uusi 4 momentti, sekä 38 lukuun uusi 13 § seuraavasti:

34 luku
Yleisvaarallisista rikoksista

9 a ja 14 §
(Kuten HE)

35 luku
Vahingonteosta
1, 2, 3 a—c ja 6 §
(Kuten HE)

7 §
Toimenpiteistä luopuminen

Vahingonteosta, datavahingonteosta, lievistä vahingonteosta ja lievistä datavahingonteosta

voidaan jättää ilmoitus tekemättä, syyte ajamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos *rikoksesta epäilty tai* rikoksen tekijä on korvannut vahingon ja vahingonkorvaus harkitaan riittäväksi seuraamukseksi.

8 ja 9 §
(Kuten HE)

38 luku
Tieto- ja viestintärikoksista

3, 6, 7 a, 7 b, 8, 8 a, 9 b, 10, 11 ja 13 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.

Laki

pakkokeinolain 10 luvun 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pakkokeinolain (806/2011) 10 luvun 3 §:n 2 momentin 12 kohta ja 6 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1069/2014, seuraavasti:

10 luku
Salaiset pakkokeinot

3 §
(Kuten HE)

6 §
Televalvonta ja sen edellytykset

lussa olevaan tai hänen oletettavasti muuten käyttämäänsä telesoitteeseen tai telepäätelaitteeseen, jos epäiltyä on syytä epäillä:

(1—5 kohta kuten HE)

6) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta, *kouluttautumisesta terrorismirikoksen tekemistä varten tai terroristiryhmän rahoittamisesta;*

(7—10 kohta kuten HE)

Esitutkintaviranomaiselle voidaan antaa lupa kohdistaa televalvontaa rikoksesta epäillyn hal-

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

3.

Laki

poliisilain 5 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisilain (872/2011) 5 luvun 8 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1070/2014, seuraavasti:

5 luku
Salaiset tiedonhankintakeinot

8 §

Televalvonta ja sen edellytykset

Poliisille voidaan rikoksen estämiseksi antaa lupa kohdistaa televalvontaa henkilön hallussa olevaan tai hänen oletettavasti muuten käyttä-

määnsä teleosoitteeseen tai telepäätelaitteeseen, jos henkilön lausumien, uhkausten tai käyttäytymisen perusteella taikka muutoin voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän:

(1—5 kohta kuten HE)

6) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmisteluun, *kouluttautumiseen terro-*

rismirikoksen tekemistä varten tai terroristiryhmän rahoittamiseen; taikka
(7 kohta kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan uusi lakiehdotus

5.

Laki

oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 811/2008, seuraavasti:

6 §

Rikosasiassa käräjäoikeus on päätösvaltainen myös, kun siinä on yksin puheenjohtaja, jos mistään syytteessä tarkoitettusta yksittäisestä rikoksesta ei syytteessä mainittujen seikkojen vallitessa tehtynä ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin vankeutta enintään kaksi vuotta tai jos syytteessä tarkoitettu yksittäinen rikos on:

- 1) virkamiehen väkivaltainen vastustaminen;
- 2) törkeä varkaus;
- 3) törkeä kavallus;
- 4) törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus;

- 5) törkeä kätkemisrikos;
- 6) törkeä vahingonteko;
- 7) törkeä petos;
- 8) törkeä maksuvälinepetos;
- 9) *törkeä tietomurto;*
- 10) *1—9 kohdassa mainitun rikoksen rangaistava yritys.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa itsenäisenä esiintyvän identiteettivarkauden nykyisten tutkintakeinojen ja

-valtuuksien toimivuutta ja riittävyttä, ja jos aihetta ilmenee, ryhtyy toimenpiteisiin kyseisten rikosten torjunnan ja selvittämisen tehostamiseksi.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Anne Holmlund /kok	Kristiina Salonen /sd
vpj.	Stefan Wallin /r	Jani Toivola /vihr
	Mikael Jungner /sd	Kari Tolvanen /kok
	Arja Juvonen /ps	Ari Torniainen /kesk
	Johanna Ojala-Niemelä /sd	Kaj Turunen /ps
	Jaana Pelkonen /kok	Peter Östman /kd.
	Arto Pirttilahti /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila.